

Opera suspicionată (OS)
Suspicious workOpera autentică (OA)
Authentic work

OS	PONTA, V. Curtea Penală Internațională, Teză de doctorat. Universitatea București, 2003.
OA	CREȚU, V. <i>Drept internațional penal</i> . București: Editura Societății Tempus România, 1996.

Incidența minimă a suspiciunii / Minimum incidence of suspicion

p.55:20 - p.57:4	p.308:15 - p.309:25
p.59:1 - p.59:24	p.311:1 - p.311:28
p.144:5 - p.144:28	p.295:4 - p.295:30
p.145:19 - p.145:31	p.296:28 - p.297:2
p.146:1 - p.146:7	p.297:18 - p.297:25
p.231:2 - p.238:22	p.225:16 - p.231:39

Fișa întocmită pentru includerea suspiciunii în Indexul Operelor Plagiate în România de la
Sheet drawn up for including the suspicion in the Index of Plagiarized Works in Romania at
www.plagiate.ro

Documente care se referă la faptele de plagiat probate:

A.

„...In concluzie, lectura atentă a celor 432 de pagini permite observarea în numeroase ocazii a unor pasaje frecvente și abundente, împrumutate de la alți autori, fără nici o trimitere la original. Ghilimelele, care sunt de rigoare în cadrul citatelor, și indicarea sursei citatului, sunt în general absente din teza supusă expertizei. Ținând cont de frecvența acestor «împrumuturi», se poate ajunge la concluzia că o parte substanțială din teza prezentată și susținută de domnul Victor Ponta nu îi aparține, căci autorul ei și-a însușit într-o manieră necinstită afirmații care nu îi aparțin, ceea ce constituie, conform definiției general admise, plagiat, faptă care se pedepsește în cea mai mare parte a legislațiilor.

Două observații complementare pot fi aduse:

- Teza domnului Victor Ponta comportă și numeroase citate corect realizate prin utilizarea ghilimelelor și a literelor italice, însă nici un citat nu oferă indicații asupra textului din care este extras, ori un autor trebuie să furnizeze referințe precise asupra textelor citate, așa cum rezultă din toate principiile unanim admise în cadrul comunității academice la nivel internațional.

- Faptul că unele articole sau cărți plagiate de Domnul Victor Ponta figurează în „bibliografia selectivă” nu poate conduce la concluzia că astfel ar fi fost respectate aceste principii, general în această materie.

Prin urmare, lectura tezei domnului Victor Ponta supusă expertizei noastre a făcut să apară, de o manieră clară și indiscutabilă, numeroase încălcări ale eticii universitare, constituind un plagiat vădit...”¹

B.

„...Comisia de Etică, întrunită regulamentar în ședință în data de 18 iulie 2012, pentru a

¹ CONSTANTINESCO, V., GHICA-LEMARCHAND, C., TĂNĂȘESCU, S. (Comisie de expertiză). Raport cu privire la teza de doctorat intitulată „Curtea Penală Internațională”, autor: Victor Ponta. Redactat pentru Universitatea București, 5 septembrie 2012.

examina autosesizarea privind suspiciunea de încălcare a eticii, integrității și buneii conduite în activitatea de cercetare în cazul tezei de doctorat „Curtea Penală Internațională”, susținută în 2003 la facultatea de Drept a Universității din București, autor Victor Ponta, își exprimă următorul punct de vedere:

Teza de doctorat „Curtea Penală Internațională”, susținută în 2003 la Facultatea de Drept a Universității din București de către domnul Victor Ponta, încalcă principiile eticii, integrității și buneii conduite în activitatea de cercetare, definite conform următoarelor acte normative:

- Legea 8/1996 privind dreptul de autor și drepturile conexe, art.8, 13, 33, 35;

- Carta Universității din București, art.5 alin 2, art.21 lit.h și art.40 lit.e și g (prevederi similare regăsindu-se și la art.5 alin 2, art.38 lit.h, art.41 lit.i și k din Carta Universității din București în vigoare în anul 2003);

- Codul de etică al Universității din București, art.8 și 9, precum și art.9 din Codul de etică al Universității din București în vigoare în anul 2003...²

C.

„... Consiliul Național de Etică a Cercetării Științifice, Dezvoltării Tehnologice și Inovării (CNECSDTI) a primit și înregistrat sesizările nr. 811/21.06.2012 și nr. 838 / 02.07.2012, referitoare la o presupusă abatere de la normele de bună conduită în activitatea de cercetare științifică (plagiat), în cadrul tezei de doctorat a domnului Victor Ponta, cu titlul „Curtea Penală Internațională”, susținută în anul 2003.

... Având în vedere faptul că domnul Victor Ponta avea funcția de prim-ministru al Guvernului României, funcție de demnitate publică, - conform OG 32/1998 aprobată prin Legea 360 din 2001 atât la data sesizării nr. 811/21.06.2012, cât și la data sesizării nr. 838 / 02.07.2012, CNECSDTI constată ea este singura structură competentă legal, în conformitate cu prevederile alin. (3) al art. 42) din OG 28/2011 privind modificarea și completarea Legii 206 din 2004....

...In procesul de verificare și analiză, membrii CNECSDTI au stabilit prin consens faptul că este necesar să se apeleze la experți în domeniul științelor juridice, conform art. 8 alin. (3) din Legea 206 din 2004, cu scopul de a elabora un raport cu privire la sesizările de mai sus.

...In Raport, la capitolul „Constatări”, experții prezintă următoarele:

- Teza de doctorat elaborată de domnul Victor Ponta și susținută public în anul 2003 respectă cerințele academice din acea perioadă și este comparabilă din punctul de vedere al acestor cerințe, cu alte teze de doctorat susținute în aceeași perioadă.
- Teza de doctorat are un titlu clar, dezvoltat corespunzător pe parcursul lucrării.
- Tema tezei de doctorat este în domeniul de preocupare al doctorandului și al conducătorului de doctorat.
- Autorul tezei de doctorat a efectuat activitățile cuprinse în planul individual de pregătire conform reglementărilor în vigoare în acea perioadă (3 examene și 3 referate, toate apreciate cu calificativul foarte bine).
- Teza de doctorat este clar structurată și are un plan de cercetare coerent.
- Metodologia de cercetare este în concordanță cu normele și practicile din domeniul științelor juridice de la acea dată;
- Cercetarea, așa cum rezultă din referatele membrilor din comisia de susținere, prezintă elemente de noutate și cuprinde analize pertinente;
- Bibliografia utilizată de autor este menționată la sfârșitul lucrării.
- Nu se poate aprecia că doctorandul Victor Ponta și-ar fi însușit paternitatea unor idei, concepte, modele care nu îi aparțineau și le-ar fi prezentat drept contribuții personale sau

² Universitatea București. Punctul de vedere al comisiei de etică a Universității din București privind autosesizarea în cazul tezei de doctorat „Curtea Penală Internațională”, susținută de domnul Victor Ponta în 2003 la Facultatea de Drept a Universității din București. 18 iulie 2012.

originale.

- Teza de doctorat a fost susținută în Catedra de Drept Public din cadrul Facultății de Drept a Universității București în data 01.04.2003, în prezența unor profesori remarcabili: Prof. Dr. Ioan Muraru, Prof. Dr. Nicolae Popa, Prof. Dr. Emil Molcuț, Prof. Dr. Antonie Iorgovan, Prof. Dr. Dan Drosu Saguna și alți specialiști de renume care au apreciat valoarea lucrării.
- în urma analizelor efectuate s-a constatat că procedurile în urma cărora domnul Victor Ponta a obținut titlul de doctor în științe juridice au fost în acord cu legislația în vigoare în anul 2003 și nu se poate susține calificarea de plagiat;

.....

....**Concluzie**

In urma analizării sesizărilor nr. 811/21.06.2012 si nr. 838/02.07.2012, CNECSDTI apreciază că - în raport de perioada elaborării și susținerii lucrării de doctorat a domnului Victor Ponta și anume între anii 1999 - 2003 examinarea trebuie făcută în conformitate cu prevederile HG nr. 37/1999 privind organizarea și desfășurarea doctoratului, emisă în temeiul art. 73 alin.(8) din Legea învățământului nr. 84/1995, republicată, cu modificările și completările ulterioare, în care la art. 22 se precizează faptul că: "Teza de doctorat trebuie să conțină elemente de originalitate specifice domeniului abordat, precum și modalități de validare științifică a acestora sau de recunoaștere valorică în domeniul artelor" .

CNECSDTI ia act de îndeplinirea tuturor procedurilor legale în vigoare la data susținerii tezei de doctorat de către domnul Victor Ponta.

CNECSDTI reține faptul că referințele bibliografice au fost menționate preponderent la sfârșitul lucrării.

Prin urmare, **CNECSDTI** își asumă concluziile experților din domeniul juridic în ceea ce privește respectarea planului de pregătire prin doctorat, teza prin conținut și elementele de contribuție proprie justifică acordarea titlului de doctor.

CNECSDTI apreciază că titlul de doctor în Științe Juridice, domeniul Drept, a fost obținut de domnul Victor Ponta în concordanță cu legislația în vigoare în anul 2003 și calificarea de plagiat în cadrul tezei de doctorat cu titlul "Curtea Penală Internațională" nu se poate susține....³

³ Consiliul Național de Etică a Cercetării Științifice, Dezvoltării Tehnologice și Inovării. Hotărârea nr.879/18 iulie 2012. Disponibil la: <http://cne.ancs.ro/wp-content/uploads/2012/03/Hotarearea-878-Raport-final-879.pdf>.

examina autosesizarea privind suspiciunea de încălcare a eticii, integrității și buneii conduite în activitatea de cercetare în cazul tezei de doctorat „Curtea Penală Internațională”, susținută în 2003 la facultatea de Drept a Universității din București, autor Victor Ponta, își exprimă următorul punct de vedere:

Teza de doctorat „Curtea Penală Internațională”, susținută în 2003 la Facultatea de Drept a Universității din București de către domnul Victor Ponta, încalcă principiile eticii, integrității și buneii conduite în activitatea de cercetare, definite conform următoarelor acte normative:

- Legea 8/1996 privind dreptul de autor și drepturile conexe, art.8, 13, 33, 35;

- Carta Universității din București, art.5 alin 2, art.21 lit.h și art.40 lit.e și g (prevederi similare regăsindu-se și la art.5 alin 2, art.38 lit.h, art.41 lit.i și k din Carta Universității din București în vigoare în anul 2003);

- Codul de etică al Universității din București, art.8 și 9, precum și art.9 din Codul de etică al Universității din București în vigoare în anul 2003...²

C.

„... Consiliul Național de Etică a Cercetării Științifice, Dezvoltării Tehnologice și Inovării (CNECSDTI) a primit și înregistrat sesizările nr. 811/21.06.2012 și nr. 838 / 02.07.2012, referitoare la o presupusă abatere de la normele de bună conduită în activitatea de cercetare științifică (plagiat), în cadrul tezei de doctorat a domnului Victor Ponta, cu titlul „Curtea Penală Internațională”, susținută în anul 2003.

... Având în vedere faptul că domnul Victor Ponta avea funcția de prim-ministru al Guvernului României, funcție de demnitate publică, - conform OG 32/1998 aprobată prin Legea 360 din 2001 atât la data sesizării nr. 811/21.06.2012, cât și la data sesizării nr. 838 / 02.07.2012, CNECSDTI constată ea este singura structură competentă legal, în conformitate cu prevederile alin. (3) al art. 42) din OG 28/2011 privind modificarea și completarea Legii 206 din 2004....

...In procesul de verificare și analiză, membrii CNECSDTI au stabilit prin consens faptul că este necesar să se apeleze la experți în domeniul științelor juridice, conform art. 8 alin. (3) din Legea 206 din 2004, cu scopul de a elabora un raport cu privire la sesizările de mai sus.

...In Raport, la capitolul „Constatări”, experții prezintă următoarele:

- Teza de doctorat elaborată de domnul Victor Ponta și susținută public în anul 2003 respectă cerințele academice din acea perioadă și este comparabilă din punctul de vedere al acestor cerințe, cu alte teze de doctorat susținute în aceeași perioadă.
- Teza de doctorat are un titlu clar, dezvoltat corespunzător pe parcursul lucrării.
- Tema tezei de doctorat este în domeniul de preocupare al doctorandului și al conducătorului de doctorat.
- Autorul tezei de doctorat a efectuat activitățile cuprinse în planul individual de pregătire conform reglementărilor în vigoare în acea perioadă (3 examene și 3 referate, toate apreciate cu calificativul foarte bine).
- Teza de doctorat este clar structurată și are un plan de cercetare coerent.
- Metodologia de cercetare este în concordanță cu normele și practicile din domeniul științelor juridice de la acea dată;
- Cercetarea, așa cum rezultă din referatele membrilor din comisia de susținere, prezintă elemente de noutate și cuprinde analize pertinente;
- Bibliografia utilizată de autor este menționată la sfârșitul lucrării.
- Nu se poate aprecia că doctorandul Victor Ponta și-ar fi însușit paternitatea unor idei, concepte, modele care nu îi aparțineau și le-ar fi prezentat drept contribuții personale sau

² Universitatea București. Punctul de vedere al comisiei de etică a Universității din București privind autosesizarea în cazul tezei de doctorat „Curtea Penală Internațională”, susținută de domnul Victor Ponta în 2003 la Facultatea de Drept a Universității din București. 18 iulie 2012.

originale.

- Teza de doctorat a fost susținută în Catedra de Drept Public din cadrul Facultății de Drept a Universității București în data 01.04.2003, în Prezența unor profesori remarcabili: Prof. Dr. Ioan Muraru, Prof. Dr. Nicolae Popa, Prof. Dr. Emil Molcuț, Prof. Dr. Antonie Iorgovan, Prof. Dr. Dan Drosu Saguna și alți specialiști de renume care au apreciat valoarea lucrării.
- în urma analizelor efectuate s-a constatat că procedurile în urma cărora domnul Victor Ponta a obținut titlul de doctor în științe juridice au fost în acord cu legislația în vigoare în anul 2003 și nu se poate susține calificarea de plagiat;

.....

....**Concluzie**

In urma analizării sesizărilor nr. 811/21.06.2012 și nr. 838/02.07.2012, CNECSDTI apreciază că - în raport de perioada elaborării și susținerii lucrării de doctorat a domnului Victor Ponta și anume între anii 1999 - 2003 examinarea trebuie făcută în conformitate cu prevederile HG nr. 37/1999 privind organizarea și desfășurarea doctoratului, emisă în temeiul art. 73 alin.(8) din Legea învățământului nr. 84/1995, republicată, cu modificările și completările ulterioare, în care la art. 22 se precizează faptul că: "Teza de doctorat trebuie să conțină elemente de originalitate specifice domeniului abordat, precum și modalități de validare științifică a acestora sau de recunoaștere valorică în domeniul artelor".

CNECSDTI ia act de îndeplinirea tuturor procedurilor legale în vigoare la data susținerii tezei de doctorat de către domnul Victor Ponta.

CNECSDTI reține faptul că referințele bibliografice au fost menționate preponderent la sfârșitul lucrării.

Prin urmare, **CNECSDTI** își asumă concluziile experților din domeniul juridic în ceea ce privește respectarea planului de pregătire prin doctorat, teza prin conținut și elementele de contribuție proprie justifică acordarea titlului de doctor.

CNECSDTI apreciază că titlul de doctor în Științe Juridice, domeniul Drept, a fost obținut de domnul Victor Ponta în concordanță cu legislația în vigoare în anul 2003 și calificarea de plagiat în cadrul tezei de doctorat cu titlul "Curtea Penală Internațională" nu se poate susține....³

³ Consiliul Național de Etică a Cercetării Științifice, Dezvoltării Tehnologice și Inovării. Hotărârea nr.879/18 iulie 2012. Disponibil la: <http://cne.ancs.ro/wp-content/uploads/2012/03/Hotarearea-878-Raport-final-879.pdf>.

UNIVERSITATEA DIN BUCUREȘTI
FACULTATEA DE DREPT

TEZĂ DE DOCTORAT

CURTEA PENALĂ INTERNAȚIONALĂ

CONDUCĂTOR ȘTIINȚIFIC:
Prof. univ. dr. ADRIAN NĂSTASE

DOCTORAND:
Lect. Univ. VICTOR PONTA

București
2003

C. CRIME AFLATE SUB JURISDICTIA CURTII

1. Genocidul

Genocidul este una dintre cele mai grave fapte cu caracter penal incriminate potrivit dreptului internațional. Ea constă în distrugerea sau persecutarea unor grupuri umane concepute ca entități naționale, etnice, rasiale sau religioase.

Genocidul este o negare a existenței unor întregi grupuri umane, așa cum omuciderea este o negare a dreptului la viață al unei ființe umane individuale. Acesta face parte din categoria crimelor îndreptate împotriva umanității în general și nu numai împotriva unor indivizi determinați, chiar dacă, în final, victime sunt, în primul rând, aceștia.

Însăși etimologia cuvântului genocid, compus din rădăcina *genos* (rasă, trib - în limba greacă) și sufixul *cide* (a ucide, din limba latină), arată că faptele pe care le include acest concept aduc atingere unei colectivități umane și în final, întregii umanități.

Acte inumane de distrugere a unor grupuri umane în baza unor motivații diverse, politice, naționale, etnice, culturale, lingvistice, afirmate ca atare și nu simple acte de barbarie, s-au săvârșit în toate perioadele istorice ale umanității și în toate zonele sale geografice și din păcate, încă se mai săvârșesc, producând mari daune umanității și condiției umane, în general, numărul victimelor omenești variind, în situații concrete, de la câteva zeci sau sute de persoane la mii și milioane, adesea în perioade destul de scurte.

Ce altceva decât acte de genocid au fost pogromurile din antichitate, din evul mediu, dar și din secolul nostru, asupra evreilor, a armenilor sau a altor popoare, cruciadele creștine împotriva „necredincioșilor” musulmani pentru eliberarea locurilor sfinte din Orientul Apropiat, campaniile militare de distrugere sau aducere în robie a unor popoare întregi, exterminarea populației băștinașe de către

conchistadorii europeni în teritoriile și continentele „descoperite”, masacrarea populațiilor din țările coloniale și aducerea acestora în stare de degenerescență prin infometare, munci grele și tratamente degradante, trecerea prin foc și sabie a milioane de oameni pe motive politice, naționale sau religioase, distrugerea masivă și planificată a oponenților politici în vremurile moderne sau exterminarea reciprocă a unor etnii în Africa zilelor noastre?

Conștiința necesității interzicerii cu caracter penal a actelor de această natură, prin includerea lor în categoria faptelor a căror săvârșire atrage răspunderea penală internațională și organizarea cooperării între națiuni pentru eradicarea unui asemenea odios flagel, precum și angajarea unor acțiuni practice în acest sens sunt, însă mai recente, ele datând din perioada premergătoare celui de-al doilea război mondial.

Unul dintre promotorii genocidului a fost Raphael Lemkin, care în anul 1933, formula premisele acestui concept în cadrul Conferinței pentru unificarea dreptului internațional penal, cerând incriminarea acelor fapte care vizau distrugerea unei națiuni sau a unui grup etnic. El își exprima viziunea sa asupra genocidului în termenii următori: *„în general, genocidul nu înseamnă, în mod necesar, distrugerea imediată a unei națiuni, ci înseamnă mai degrabă un plan coordonat al unor acțiuni diferite, care tind să distrugă bazele vieții grupurilor naționale, în scopul de a distruge aceste grupuri. Obiectivul unui asemenea plan ar fi dezintegrarea instituțiilor politice și sociale, a culturii, a limbii, a sentimentelor naționale, religiei și existenței economice a grupurilor naționale, distrugerea securității personale, a libertății, a sănătății, demnității și chiar a vieții indivizilor care aparțin acestor grupuri. Genocidul este îndreptat contra grupului național ca entitate, iar acțiunile care îl însoțesc sunt îndreptate împotriva persoanelor nu în calitatea lor individuală, ci ca membri ai grupului național”*.

Primul document oficial în care se incriminează genocidul este Statutul Tribunalului Militar de la Nurenberg, care încadrează în categoria crimelor împotriva umanității, persecuțiile pe motive politice, rasiale sau religioase, fapte de natura genocidului, fără a se menționa, în mod expres, că acestea ar constitui crima de genocid, cu condiția ca asemenea fapte să fi fost săvârșite în legătură cu celelalte

crime comise de către inculpații care au declanșat și au purtat un război de agresiune.

Așa cum rezultă din lucrările Tribunalului de la Nurenberg, noțiunea de genocid a fost folosită în actul de acuzare din data de 8 octombrie 1945, împotriva principalilor criminali de război germani, în care acuzarea a susținut că: *„inculpații au recurs la genocid deliberat și sistematic, adică la exterminarea grupurilor sociale și naționale din cadrul populației civile aflate pe teritoriile ocupate, cu scopul de a distruge anumite rase sau clase de populații și de grupuri naționale rasiale sau religioase”*, referindu-se, în mod concret, la actele de exterminare a poporului evreu și a țiganilor, dar și la alte forme de represiune de natură genocidală ordonate de inculpați și săvârșite în Alsacia și Lorena, în Țările de Jos, în Norvegia și în alte zone ale Europei.

Tribunalul de la Nurenberg a condamnat, în final, pe inculpați numai pentru crime împotriva păcii și crime de război. Crimele împotriva umanității de natura genocidului au fost, însă, avute în vedere, ele figurând în cadrul hotărârii pronunțate de Tribunal, incluse fiind în conținutul primelor două categorii de crime.

Concepția Tribunalului de la Nurenberg lega, astfel și genocidul, alături de celelalte crime împotriva umanității, numai de starea de război, actele de genocid săvârșite în timp de pace neavând, încă, o bază juridică clară pentru a fi sancționate. Și cum nici Rezoluția Adunării Generale a ONU din anul 1946, prin care se consacrau ca principii de drept internațional penal, acelea rezultate din Statutul și lucrările Tribunalului de la Nurenberg nu se depărta de spiritul Tribunalului, elaborarea unui instrument juridic special se impunea, cu atât mai mult cu cât Carta ONU își propunea promovarea și apărarea drepturilor omului în toate situațiile.

Un asemenea instrument a fost elaborat și adoptat în cadrul ONU, unde problema genocidului a fost examinată de Adunarea Generală încă din prima sa sesiune, adoptându-se o rezoluție, care sublinia faptul, că genocidul este o crimă de drept internațional, condamnată de lumea civilizată și solicita Consiliului Economic și Social să elaboreze un proiect de convenție privind crima de genocid. O nouă rezoluție, adoptată în sesiunea următoare, declara genocidul o crimă internațională, comportând răspunderi de ordin național și internațional pentru state și indivizi.

În cea de-a treia sa sesiune de la înființarea ONU, Adunarea Generală adopta, la data de 9 decembrie 1948, textul Convenției privind Prevenirea și Reprimarea Crimei de Genocid.

Potrivit dispozițiilor art.1 al Convenției, „Părțile contractante confirmă că genocidul, fie că este comis în timp de pace sau în timp de război, este o crimă de drept internațional, pe care ele se angajează să o prevină și să o pedepsească”.

Din modul în care este formulat acest articol, la data apariției Convenției, existența crimei de genocid nu era pusă la îndoială, ea impunându-se, deja, ca o normă cutumiară, recunoscută de comunitatea internațională, care condamnase actele de natura genocidului prin aprobarea regulilor, consacrate de documentele în baza cărora fuseseră pedepsiți principalii criminali din al doilea război mondial. Ca atare, părțile la convenție afirmă doar existența crimei de genocid și se angajează să o reprime prin legislația lor națională.

În cadrul Convenției se menționează faptul, că genocidul este o crimă de drept internațional, fără a se specifica, însă, că este o crimă împotriva umanității. Lipsa unei asemenea mențiuni nu constituie o omisiune, ci o modalitate tehnică, folosită pentru a se asigura reprimării acestuia un caracter universal, desprins de limitele temporale impuse prin Statutul Tribunalului de la Nurenberg.

Textul astfel formulat soluționează, într-un mod tranșant, problema aplicabilității prevederilor convenției, vizând nu numai faptele săvârșite în timp de război, ci și pe cele din timp de pace. Apartenența genocidului la categoria crimelor împotriva umanității este, în acest mod, indirect afirmată, de natura unor asemenea infracțiuni, fiind posibilitatea de a fi săvârșite și în timp de pace și în timp de război și nu numai în timp de război.

Genocidul este definit de Statutul Curții Penale Internaționale în concordanță cu prevederile Convenției privind Prevenirea și Pedepsirea Crimei de Genocid. Prin urmare, potrivit dispozițiilor art. II al Convenției din anul 1948 și ale art. 6 din Statutul CPI, crima de genocid este definită astfel: *“orice act comis cu intenția de a distruge, în tot sau în parte, un grup național, etnic, rasial sau religios prin: uciderea membrilor grupului; atingerea gravă a integrității fizice și psihice a membrilor grupului; supunerea intenționată a grupului la condiții de existență care*

să conducă la distrugerea sa fizică totală sau parțială; măsuri vizând împiedicarea nașterilor în cadrul grupului; transferul forțat de copii de la un grup la altul.”

Analiza definiției genocidului evidențiază câteva elemente semnificative privind conținutul constitutiv al acestei crime internaționale.

Genocidul este caracterizat, în primul rând, prin intenția de a distruge un grup uman, în baza unor criterii. Prin acest element, genocidul se particularizează în raport cu celelalte crime împotriva umanității, care pot fi îndreptate împotriva uneia sau a mai multor persoane în virtutea convingerilor lor politice sau a apartenenței la un grup național, rasial, religios etc., fără a viza distrugerea totală sau parțială a grupului ca atare sau constituind expresia intoleranței sau a ideologiei ori a interesului politic și nu a unui plan deliberat de distrugere a unor grupuri constituite pe criterii de o asemenea natură.

Genocidul apare, astfel, ca un caz agravant, calificat, de crimă împotriva umanității.

Intenția calificată a autorului unei crime de genocid este aceea de a distruge fie în totalitate, fie parțial un anumit grup uman. Nu este, prin urmare, necesar, pentru a exista o crimă de genocid, ca prin fapta săvârșită să se distrugă în întregime un grup uman, ceea ce, uneori, ar fi imposibil, dacă se are în vedere numărul, adesea, imens al indivizilor care compun un asemenea grup. Distrugerea parțială a grupului, ca intenție sau ca realizare de fapt, este, în aceeași măsură, o condiție suficientă pentru existența infracțiunii de genocid, ca și distrugerea integrală.

Problema s-a abordat cu ocazia elaborării Convenției, când s-a pus întrebarea dacă uciderea unui singur om se poate încadra în noțiunea de distrugere parțială a unui grup sau constituie doar un omor simplu ori calificat, după împrejurări. În practică, o asemenea situație ar putea să apară extrem de rar, date fiind proporțiile vizate, în general, prin crima de genocid, convenția având drept scop prevenirea și sancționarea actelor de distrugere îndreptate împotriva unui număr mare de persoane.

Totuși, chiar și uciderea unei singure persoane ar putea constitui crima de genocid, dacă ea a fost comisă ca urmare a faptului, că victima este membră a unuia din grupurile specificate în convenție și cu intenția de a se provoca acte similare și

în viitor în legătură cu prima crimă, deci, dacă intenția autorului a fost de a ucide persoana respectivă sau alte persoane, în calitatea lor de părți componente ale unui grup, chiar dacă rezultatul a fost în fapt, pentru moment, limitat la pierderea unei singure vieți omenești.

Esențială este, deci, pentru existența crimei de genocid, intenția calificată a autorilor de a acționa în sensul distrugerii, în totalitate sau în parte, indiferent de proporțiile concrete ale distrugerilor, a unui grup uman prin acte îndreptate împotriva indivizilor care fac parte din grupul respectiv.

Convenția, din anul 1948, privind prevenirea și sancționarea crimei de genocid enumeră, ca grupări de persoane protejate împotriva actelor de genocid, grupurile naționale, rasiale, etnice sau religioase.

În cadrul Convenției nu se dă o definiție a noțiunilor de „național”, „rasial”, „*etic sau religios*”, ceea ce a stârnit unele controverse asupra conținutului acestora.

S-a apreciat că noțiunile în cauză sunt îndelung folosite în instrumentele juridice internaționale și în literatura de specialitate, iar fiecare din grupările respective se distinge ușor prin anumite trăsături proprii și că nu este necesară o definiție a lor prin Convenție, un asemenea procedeu putând complica și mai mult lucrurile. Se consideră, în general, că națiunea este „o comunitate marcată de legături sau trăsături specifice de natură istorică și culturală”, rasa semnifică „acea categorie de persoane care se distinge prin trăsături comune și constante și tocmai de aceea, ereditare”, iar conceptul de etnic are un sens mai larg, definind „o comunitate de persoane legate de aceleași obiceiuri, aceeași limbă și aceeași rasă”, conceptul de grup religios fiind suficient de clar pentru a mai fi definit.

Limitarea protecției împotriva crimei de genocid numai la acele patru categorii de grupuri a ridicat unele probleme, în sensul, dacă nu ar fi necesar ca în definiția genocidului să se includă și alte grupuri umane, care de-a lungul istoriei au format obiectul unor acte de reprimare masivă cu intenții de lichidare, în fapt, cu nimic deosebite de actele de genocid prin forma în care s-au manifestat, dar care nu sunt protejate juridic printr-o reglementare internațională de natura celei privind incriminarea genocidului.

În timpul lucrărilor pregătitoare ale Convenției din anul 1948, ca și ulterior în cadrul diferitelor foruri ale ONU care au dezbătut unele probleme privind genocidul, s-au stârnit controverse - dacă definiția nu trebuie să se refere, de exemplu și la grupările politice.

În sprijinul introducerii grupărilor politice s-a argumentat faptul, că masacrul comis asupra membrilor neînarmați ai opoziției politice este la fel de criminal ca și masacrarea celorlalte grupuri menționate și trebuie recunoscut ca atare, invocându-se momente din istoria nazismului, când protecția unor grupuri politice era necesară împotriva persecuțiilor sângeroase la care au fost supuse. S-a argumentat, de asemenea, că grupurile politice ar trebui tratate ca și grupurile religioase, trăsătura distinctivă a ambelor tipuri de grup, fiind idealul comun care i-a unit pe membrii săi.

Neinclusiunea, în final, în cuprinsul convenției și a grupărilor politice s-a bazat pe următoarele considerente:

- a) un grup politic nu are trăsături stabile, permanente și bine definite și nu constituie o grupare inevitabilă și omogenă, el bazându-se pe voința membrilor săi și nu pe factori independenți de această voință;
- b) includerea grupurilor politice ar duce la neacceptarea Convenției de către un număr mare de state, pentru că aceasta ar implica ONU în luptele politice interne din fiecare țară;
- c) o astfel de includere ar crea dificultăți guvernelor legal constituite în acțiunile lor de preîntâmpinare a actelor elementelor subversive;
- d) protejarea grupurilor politice ar ridica problema protejării, în condițiile Convenției și a grupărilor profesionale și economice;
- e) protecția grupurilor politice sau de altă natură poate fi asigurată în afara Convenției, potrivit legislațiilor naționale, a Declarației Universale a Drepturilor Omului și a Convenției Internaționale privind Drepturile Civile și Politice.

Unele distincții au avut loc, de asemenea, în legătură cu genocidul cultural, criticându-se faptul că definiția genocidului adoptată prin convenție nu înglobează decât cazurile de distrugere fizică a grupului, ceea ce ar fi regretabil, susținându-se,

că fapte cum sunt suprimarea sau limitarea folosirii limbii ori a exprimării culturale, estomparea caracterelor sau a trăsăturilor specifice, distrugerea sistematică a arhivelor, a obiectivelor de valoare artistică sau istorică ale grupului sunt tot atât de grave, ca și genocidul de ordin fizic.

În cadrul dezbaterilor internaționale asupra crimei de genocid s-a susținut, de asemenea, că actele de genocid cuprinse în art. II al Convenției nu acoperă toate mijloacele și modalitățile de a distruge, în mod intenționat, un grup uman. Distrugerea deliberată a unui grup uman poate îmbrăca forma deportării sau a dislocării în masă, a internării și obligării la muncă forțată, a deznaționalizării prin tortură sistematică, terorism, alte tratamente inumane și măsuri fizice de intimidare.

În literatura de specialitate se întâlnesc și propuneri în sensul ca, prin analogie cu genocidul, să fie incriminat ecocidul, care ar consta în acte de devastare și distrugere ce afectează mediul natural al unei zone geografice în detrimentul vieții umane, animale și vegetale, produse, îndeosebi, prin folosirea unor mijloace militare, în primul rând, a armelor nucleare, ca și a diverselor tehnici apte să modifice condițiile meteorologice în scopuri militare, întocmindu-se și unele proiecte de convenții în acest sens.

Ecocidul figurează ca o crimă internațională în proiectul de articole referitor la răspunderea internațională, alcătuit de Comisia de Drept Internațional a Națiunilor Unite, el constând în violarea unor obligații internaționale esențiale privind asigurarea și conservarea mediului natural, privind împiedicarea poluării masive a mărilor și a oceanelor și a atmosferei terestre etc.

Deși încălcările de natura celor care au făcut obiectul dezbaterilor nu au fost cuprinse în latura obiectivă a crimei de genocid, condamnarea lor ca fapte grave, ca și crime de drept internațional, este evidentă, ele încadrându-se, în general, în sfera de cuprindere a crimelor împotriva umanității, iar sancționarea lor este posibilă în virtutea reglementărilor care incriminează asemenea fapte grave.

Nu este exclus ca, în viitor, odată cu evoluția reglementărilor privind protecția ființelor umane și a drepturilor fundamentale ale acestora, inclusiv prin mijloace de drept penal, avându-se în vedere amploarea gravelor încălcări care mai au loc în ceea ce privește drepturile unor comunități umane, care se săvârșesc,